

تمرین های سری دوم

مهلت تحويل ۱۳۸۷ اسفند ۱۲

۶ اسفند ۱۳۸۷

۱) گاز موجود در داخل استوانه ای را که با لایه‌ی ضخیمی از نمد احاطه شده است ، به سرعت متراکم می‌کنیم و دما چند صد درجه بالا می‌رود. آیا انتقال گرمایی وجود داشته است؟ آیا «گرمای گاز» افزایش یافته است؟

۲) مایعی در یک ظرف کاملاً عایق بندی شده، به طور نامنظم به هم زده می‌شود و به این ترتیب دمای آن افزایش می‌یابد. اگر مایع را به عنوان سیستم تلقی کنیم :

(الف) آیا گرمای منتقل شده است؟
(ب) آیا کار انجام شده است؟
(ج) علامت ΔU چیست؟

۳) مقدار آب یک دریاچه ممکن است از طریق چشممه های زیرزمینی ، جریان ورودی از رودخانه ها و باران افزایش یابد، یا ممکن است از راه جریان های خروجی مختلف و تبخیر کاهش پیدا کند.

(الف) آیا صحیح است که بپرسیم : چقدر باران در داخل دریاچه وجود دارد؟
(ب) آیا بهتر است یا حتی معقول است که بپرسیم : چه مقدار از آب داخل دریاچه در اثر باران است؟
(ج) چه مفهومی مترادف با «باران در دریاچه » است؟

۴) یک محفظه تو خالی به حجم V حاوی n مول گاز با فشار زیاد است. یک لوله موبین، که گاز می‌تواند از آن به آهستگی به اتمسفر با فشار P_0 نشست کند، به محفظه متصل است. اطراف محفظه ولوله‌ی موبین آب است و یک مقاومت الکتریکی به داخل آب فروبرده شده است. گاز به آرامی از داخل لوله‌ی موبین به اتمسفر نشست می‌کند، در حالی که انرژی الکتریکی به میزانی در مقاومت مصرف می‌گردد که دمای گاز، محفظه، لوله‌ی موبین و آب مساوی با دمای هوا بیرون باقی بماند. نشان دهید که پس از خروج حداقل ممکن گاز در زمان t ، تغییر در انرژی داخلی عبارت است از

$$\Delta U = \mathcal{E}it + P_0(nv_0 - V) \quad (1)$$

که در آن v حجم مولی گاز در فشار اتمسفر، $\mathcal{E}$ اختلاف پتانسیل در دو سر مقاومت و v_0 جریان موجود در مقاومت است.

۵) فرض کنید که در یک کره‌ی تو خالی با شعاع داخلی r_1 در دمای T_1 و شعاع خارجی r_2 در دمای T_2 رسانش گرمایی با آهنگ ثابت dQ/dt صورت گیرد. نشان دهید اگر ضریب رسانش گرمایی ثابت K ، اختلاف دما بین این دو سطح عبارت است از

$$T_1 - T_2 = \frac{dQ/dt}{4\pi k} \left(\frac{1}{r_1} - \frac{1}{r_2} \right) \quad (2)$$

۶) دمای هوای بالای سطح آب یک دریاچه شیرین T_A است و آب در نقطه‌ی انجاماد خود، T_i قرار دارد که $T_A < T_i$. پس از گذشت زمان t ، یخ به ضخامت y تشکیل می‌شود. با فرض اینکه گرمای آزاد شده در موقع انجاماد آب، توسط رسانش از طریق یخ، به بالا جریان پیدا کند و سپس توسط همرفت طبیعی وارد هوا شود، ثابت کنید که

$$\frac{y}{h} + \frac{y^2}{2K} = \frac{T_i - T_A}{\rho l} t \quad (3)$$

که در آن h ضریب همرفت در واحد سطح است که در هنگام تشکیل یخ ثابت فرض می‌شود، K ضریب رسانش گرمایی یخ، l گرمای ذوب یخ و ρ چگالی یخ می‌باشد. (راهنمایی: دمای T سطح فوقانی یخ متغیر است. فرض کنید ضخامت یخ باشد و ضخامت بینهایت کوچک dy در زمان dt تشکیل شود.)